ECLI:LV:AT:2022:1014.11181001416.10.L
Lieta Nr. 11181001416, SKK-527/2022
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2022.gada 14.oktobrī

Tiesa šādā sastāvā: senatori Inese Laura Zemīte, Aija Branta, Aivars Umiņskis,

iepazinusies ar apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ kasācijas sūdzībām par Latgales apgabaltiesas 2022.gada 5.aprīļa spriedumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmo daļu tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572.panta un 573.panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 569.panta pirmo daļu pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Savukārt šā panta trešā daļa noteic, ka kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Kasācijas sūdzību iesniedzēji lūdz atcelt Latgales apgabaltiesas 2022.gada 5.aprīļa spriedumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai. Tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574.panta 2.punktā norādīto pārkāpumu, jo apsūdzēto darbībās nepamatoti konstatējusi Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvu. Apelācijas instances tiesa, vērtējot pierādījumus lietā, pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 128.pantu. Spriedums neatbilst Kriminālprocesa likuma 564.panta ceturtās daļas prasībām, jo nolēmumā nav sniegts tiesas atzinums par visiem apelācijas sūdzībās norādītajiem apstākļiem. Tiesa nepareizi piemērojusi Krimināllikuma 41.panta ceturto daļu, jo, nosakot apsūdzētajiem naudas sodu, nav izvērtējusi apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ mantisko stāvokli.

Senāts konstatē, ka abi apsūdzētie kasācijas sūdzībās pamatā atkārtojuši apelācijas sūdzību argumentus, kurus apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi un motivēti noraidījusi.

Apelācijas instances tiesa, atceļot pirmās instances tiesas spriedumu daļā par apsūdzēto atzīšanu par vainīgiem Krimināllikuma 130.panta trešās daļas 3.punktā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 565.pantam sniegusi jaunu noziedzīgā nodarījuma aprakstu. Pamatojot savus atzinumus ar lietā iegūtajiem pierādījumiem, tiesību normām un juridiskajā literatūrā paustajām atziņām, tiesa atzinusi, ka apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ vainīgums pierādīts ārpus saprātīgām šaubām un viņu darbībās konstatējamas visas nepieciešamās un obligātās Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes.

Pretēji kasācijas sūdzību argumentiem tiesa ir izvērtējusi apsūdzēto huligānisko darbību kaitīguma pakāpi un atzinusi, ka apsūdzētie rupji traucēja sabiedrisko kārtību, jo viņi tīši, aizskaroši vērsās pret cietušo /pers. C/, piekāva viņu citu kafejnīcas apmeklētāju acu priekšā, pilnīgi ignorējot citu intereses un nostādot tām pretī savas personiskās intereses, tas ir, izrādīja acīmredzamu necieņu pret sabiedrību. Tiesas atzinumi pamatoti ar lietā iegūto pierādījumu vērtējumu.

Pretēji kasācijas sūdzībās norādītajam tiesa cietušā /pers. C/ liecību ticamību vērtējusi kopumā un savstarpējā sakarībā ar citiem pierādījumiem lietā, tai skaitā ar ziņām par faktiem, kas izriet no tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinuma un papildu atzinuma par cietušajam /pers. C/ konstatētajiem miesas bojājumiem. Izvērtētas liecinieku /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/ un /pers. I/ liecības par to, ka Jaungada svinību laikā vairāku kafejnīcas apmeklētāju acu priekšā apsūdzētie /pers. A/ un /pers. B/ nodarīja cietušajam /pers. C/ miesas bojājumus, /pers. C/ un /pers. F/ bija spiesti pārtraukt Jaungada svinības un doties uz slimnīcu, savukārt, /pers. H/, /pers. G/, /pers. E/ un /pers. D/ bija spiesti pārtraukt Jaungada svinības, jo viņu svinību dalībnieks tika piekauts, pasūtītie ēdieni un dzērieni sabojāti, apsūdzētie /pers. A/ un /pers. B/ rupji lamājās konflikta laikā un pēc konflikta cietušajam /pers. C/ bija saplēsts krekls.

Apelācijas instances tiesa, nosakot apsūdzētajiem naudas sodu, ir izvērtējusi Krimināllikuma 35.pantā paredzēto soda mērķi, ņēmusi vērā Krimināllikuma 46.pantā paredzētos soda noteikšanas vispārīgos principus, tai skaitā to, ka apsūdzētie strādā, /pers. A/ apgādībā ir nepilngadīgs bērns, /pers. B/ apgādājamu personu nav. Nosakot soda mēru, apelācijas instances tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu ir ņēmusi vērā apsūdzēto atbildību ietekmējošos apstākļus. Tiesa nav konstatējusi /pers. B/ atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus un naudas sodu viņam noteikusi 14 Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā. Savukārt, nosakot naudas soda mēru /pers. A/, tiesa ņēmusi vērā vienu viņa atbildību pastiprinošu apstākli un to, ka nav konstatējami atbildību mīkstinoši apstākļi, un noteikusi naudas sodu 15 Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā.

Senāts atzīst, ka apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ kasācijas sūdzību argumenti pamatoti ar viņu atšķirīgo viedokli par lietā iegūto pierādījumu vērtējumu, savukārt lietā iegūto pierādījumu izvērtēšanu atbilstoši likumam veic tā tiesa, kas izskata lietu pēc būtības. Kasācijas sūdzībās ietvertās norādes uz Kriminālprocesa likuma 128.panta otrās daļas, 564.panta ceturtās daļas normu pārkāpumiem ir saistītas ar atšķirīgu pierādījumu vērtējumu, bet ne ar minēto tiesību normu nepareizu interpretāciju.

Ievērojot minēto, Senāts atzīst, ka kasācijas sūdzības šajā daļā iesniegtas ar mērķi, lai panāktu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569.panta pirmo daļu.

Senāts atzīst, ka kasācijas sūdzības neatbilst Kriminālprocesa likuma 569.panta prasībām un šajā daļā konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmajā daļā paredzētais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Kriminālprocesa likuma 573.[1]panta otrās daļas 2.punkts noteic, ka tiesa var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja, izvērtējot kasācijas sūdzībā vai protestā minētos argumentus, nerodas šaubas par pārsūdzētā nolēmuma tiesiskumu un izskatāmajai lietai nav būtiskas nozīmes judikatūras veidošanā.

Kasācijas sūdzībās iesniedzēji norādījuši, ka apelācijas instances tiesas sniegtais noziedzīgā nodarījuma apraksts neatbilst Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā paredzētajam noziedzīgajam nodarījumam, jo aprakstā nav norādīta neviena no inkriminētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm.

Senāts konstatē, ka apelācijas instances tiesa atbilstoši Kriminālprocesa likuma 455.panta trešajai daļai atzinusi par pierādītiem atšķirīgus

noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus. No apsūdzētajiem celtās apsūdzības noziedzīgā nodarījuma apraksta tiesa izslēgusi apstākļus, ka apsūdzēto mērķis bija traucēt sabiedrisko kārtību un apsūdzētie rīkojās huligānisku motīvu vadīti.

Tiesa atzinusi, ka apsūdzēto mērķis bija nodarīt miesas bojājumus cietušajam personisko attiecību – savstarpējas nepatikas – dēļ, nepievēršot uzmanību tam, ka apsūdzēto darbību rezultātā tika rupji traucēta sabiedriskā kārtība. Savu atzinumu tiesa pamatojusi ar Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Tiesu prakse huligānisma lietās" un juridiskajā literatūrā paustajām atziņām par to, ka darbības, kas izdarītas personisko attiecību dēļ (aiz naida, greizsirdības, savstarpējas nepatikas u.tml.), var tikt atzītas par huligāniskām un kvalificētas saskaņā ar Krimināllikuma 231.pantu, ja ar tām rupji traucēta sabiedriskā kārtība. Tiesa norādījusi, ka apsūdzēto darbībās konstatējamas viņiem inkriminētā noziedzīgā nodarījuma kvalificējošās pazīmes – huligānisms izdarīts personu grupā un tas saistīts ar miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam /pers. C/ un viņa mantas iznīcināšanu.

Senāts atzīst, ka apsūdzēto norādītie kasācijas sūdzību argumenti par to, ka noziedzīgā nodarījuma apraksts neatbilst Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā paredzētajam noziedzīgajam nodarījumam, nerada šaubas par pārsūdzētā nolēmuma tiesiskumu. Turklāt izskatāmajai lietai nav būtiskas nozīmes judikatūras veidošanā, jo kasācijas sūdzībās nav norādīti argumenti par tiesību normu interpretāciju, kas varētu būt nozīmīgi tiesu praksē.

Ievērojot minēto, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573.panta trešo un piekto daļu un 573.[1]panta pirmo daļu un otrās daļas 2.punktu, tiesa

nolēma:

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

I.L. Zemīte A. Branta A. Uminskis